

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA SCHIMBĂRII LA FAȚĂ A DOMNULUI

(f) *Schimbarea la Față a Domnului*

Schimbarea la Față a Mântuitorului Hristos, eveniment cinstit de Biserică ca praznic împărătesc, sărbătorit astăzi, pe 6 august, reprezintă un moment deosebit plin de har și lumină, petrecut în viața Domnului, cu puțin timp înaintea Sfintelor Sale Pătimiri, evenimentul având loc pe Muntele Tabor, din sudul Galileei, aproape de Nazaret.

Din relatarea Sfinților Evangheliști (Matei, cap.17; Marcu, cap.9; Luca, cap.9) aflăm că Hristos Domnul a luat cu Sine pe trei dintre ucenici, pe Petru, Iacob și Ioan și S-a urcat cu aceștia în munte și „Pe când se ruga” S-a schimbat la Față înaintea lor, încât chipul Feței Sale a strălucit ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina.

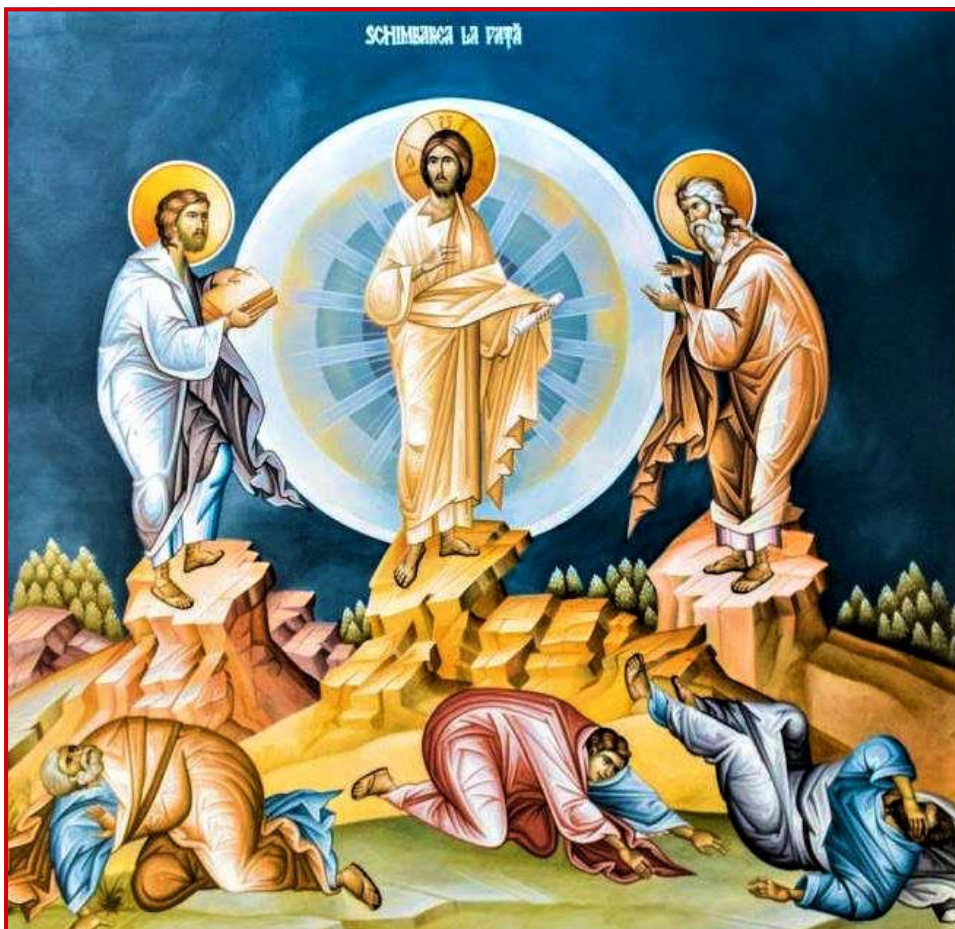
Descoperind lumina slavei Sale ucenicilor Săi, pe cât li se putea acestora, căci erau oameni, Hristos le întărește credința că El este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu Cel Întrupat pentru mântuirea lumii. În același timp, minunea de pe Tabor arată că firea omenească a Mântuitorului pe care și-a asumat-o de la Duhul Sfânt și din pântecele Fecioarei Maria se bucură de toate însușirile firii dumnezeiești și este deplin pătrunsă de energiile necreate care izvorăsc din dumnezeirea Sa și se revarsă peste întreaga Sa persoană divino-umană.

Totul era în Lumină pe Tabor: chipul lui Hristos, veșmintele Lui dar și Apostolii erau într-un anumit grad luminați și capacitați să vadă slava lui Hristos. Lumina Taborului anticipa lumina Învierii Domnului care va ieși biruitor din mormânt dar și transfigurarea prin lumină a chipului nostru la Învierea de la sfârșitul veacului.

Hristos a arătat până atunci chipul Său smerit, de rob, dar acum, pe Tabor, schimbându-se la Față arată strălucirea și

SCHIMBAREA LA FAȚĂ A DOMNULUI

lumina slavei Sale celei veșnice pe care o are ca Dumnezeu adevărat. Cuprinși de teamă sfântă, nedumerire dar și bucurie duhovnicească, cei trei Apostoli au văzut, tot în slavă pe Moise și pe Ilie, vorbind cu Iisus despre pătimirea Sa care se va întâmpla în Ierusalim.

Cele două mari personalități ale Vechiului Testament reprezentau Legea și Prorocii, iar Mântuitorul Hristos reprezenta Legea cea Nouă a harului. El arată că nu este nici Moise și nici Ilie, ci Acela despre care au vestit Proroci și Cel care a dat poporului ales Legea cea veche. În Hristos se împlinesc toate profețiile și prefigurările Vechiului Testament.

Moise pe Sinai și Sfântul Ilie în Horeb nu au putut să vadă fața lui Dumnezeu, deși își doreau acest lucru. Acum, pe Tabor, văd Fața Fiului lui Dumnezeu

Cel Întrupat. Moise și Ilie în ceruri văd pururi Fața și slava lui Dumnezeu, așa cum toți sfinții văd slava lui Hristos și lumina vieții celei veșnice a Împărăției Cerești.

Mirat și cutremurat de ceea ce vedea și auzea pe Tabor, Apostolul Petru a zis către Iisus: „Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voiești, voi face aici trei colibe: Ție una, și lui Moise una, și lui Ilie una” pentru ca această bucurie sfântă să rămână cu ei, să nu se termine. Și îndată un nor luminos i-a umbrit pe ei și s-au înspăimântat. Norul era prezența Duhului Sfânt, așa cum norul călăuzea pe Israel și umplea de lumină Sfânta Sfintelor de la Cortul Sfânt sau de la Templu.

Din nor s-a auzit glasul Tatălui zicând: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit,

în Care am binevoit; pe Acesta ascultați-L.” (Matei 17, 5)

Glasul Tatălui adevărește și confirmă dumnezeirea Fiului. Hristos este cu adevărat Mesia Cel trimis în lume de Tatăl să aducă mântuirea.

Schimbarea la Față a Mântuitorului pe Tabor este pentru noi o chemare, un îndemn și o garanție că putem să ne întâlnim cu Domnul în Biserica Sa, pe acest Tabor duhovnicesc, unde prin Sfintele Taine, prin nevoiță, rugăciune

și contemplație, primim raze din Lumina cea necreată spre înnoirea ființei noastre întregi, devenind prin harul Duhului Sfânt „părtași dumnezeieștii firi”. (2 Petru 1, 4). Amin! ❖

Părintele Eugen Morar

MINUNEA NORULUI LUMINOS DE LA SCHIMBAREA LA FAȚĂ

Sfântul Grigorie Palama, vorbind despre lumina de pe Tabor, spunea: „Este lumina necreată, neapasă și neînvinșă și transcende orice timp și veac și aceasta este, socotesc, moștenirea celor mântuiți”. Creștinii vremurilor noastre care ajung pe Muntele Tabor, de praznicul Schimbării la Față după calendarul neîndreptat, sunt martorii unei minuni ce amintește de momentul Schimbării la Față a Mântuitorului: pogorârea peste biserica ortodoxă de pe munte a unui nor deosebit. Aceasta se adaugă celorlalte două minuni care se petrec în Țara Sfântă: Sfânta Lumină de la Mormântul Domnului și întoarcerea apelor Iordanului spre izvor, de Bobotează.

In noaptea de 18 spre 19 august, pe Muntele Sfânt al Taborului, în momentul Sfintei Liturghii, coboară peste Măn. „Sf. Prooroc Ilie” de aici un nor luminos care nu are caracteristicile unui nor obișnuit. Când începe Privegherea, din vârful muntelui se vede pe cerul întunecat dinspre Nazaret, la o distanță mare, o formațiune noroasă portocalie ce vine aproape perpendicular spre biserică, unde rămâne până la miezul nopții, sub forma unor limbi portocalii întunecate.

La momentul Heruvicului, norul luminos ajunge deasupra Taborului, capătă diferite forme, din el desprinzându-se fășii, mingi rotunde, lunguiețe etc., ce ajung chiar deasupra turlei bisericii.

Bineînțeles că pelerinii percep și descriu diferit venirea acestui nor. Toți mărturisesc însă că simt un miros deosebit de tămâie, care nu este însă tămâie de rășinoase, ci „o combinație de conifere orientale, cu tămâie naturală, din rășina pomului”.

În anul 1993, câteva maici și doi pelerini ruși au fost părtași la următoarea minune: „Norul a coborât chiar deasupra mănăstirii și, deodată, din cer, a început să fâșnească foc plin de har, ca de Înviere, însă mult mai mult. Pe neașteptate, întregul acoperiș al mănăstirii s-a umplut de foc, apoi focul s-a întins la copaci și sub formă de limbi de lumină a ieșit din nor și a cuprins mulțimea. Această minune a Focului Sfânt a continuat vreme de două ore. În zori, totul a dispărut, lăsându-ne într-o stare de inspirație și teamă duhovnicească neobișnuită”.

Vorbind despre nor, maicile române din această mănăstire au povestit unor jurnaliști români: „Dintr-odată, cerul s-a deschis ca o carte, norul a început să vină maiestuos și, pe măsură ce se apropia, cobora încet pe munte. Și ajungea să

atingă aproape pământul. Nu bătea vântul, nu era nici o adiere, iar luna strălucea plină. În două minute, nu se mai vedea o stea pe cer. Atât de dens era norul”.

Un alt pelerin spunea și el: „Cuvintele sunt extraordinar de mici ca să exprimi ce simți când bucățile acelea ca de vată vin și le atingi cu mâinile, le simți pe chip. Ai vrea să te urci pe acea bucată și să pleci, să nu te mai intereseze nimic”.

Un preot din Timișoara, venit împreună cu enoriașii săi, spunea că spre sfârșitul Sfintei Liturghii norul coboară printre oameni, iar oamenii simt un miros minunat, iar hainele lor se umezesc de la picăturile din nor. Pelerinii simt o bucurie de nedescris în cuvinte.

Oamenii de știință confirmă miracolul

Sunt mulți necredincioși care neagă minunea, fiind convingeți că este o părere a pelerinilor sau chiar o șarlatanie, pusă la cale în interes turistic. O echipă de cercetători israelieni și ruși au confirmat că este un fenomen miraculos. Omul de știință rus Serghii Mirov, unul dintre participanții la această cercetare, a dat publicității rezultatul cercetărilor lor, subliniind că norul apare numai în zona mănăstirii ortodoxe și doar în ziua praznicului Schimbării la Față. Numai atunci, relatează el, „o sferă luminoasă de ceață îi înconjoară pe credincioși, după care norul apare deasupra crucii bisericii, crescând în dimensiuni, și coboară peste credincioși, acoperindu-i și înconjurându-i într-o umezeală”. Cercetătorii au concluzionat că această ceață nu poate fi generată de aerul uscat și la o astfel de temperatură și, ca atare, fenomenul nu poate fi încadrat decât în categoria miracolelor.

Evangelistul Matei vorbește despre nor

Despre momentul Schimbării la Față a Mântuitorului, în pericopa evanghelică

referitoare la această sărbătoare, se arată:

„Și după șase zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și i-a dus într-un munte înalt, de o parte. Și S-a schimbat la față înaintea lor și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. Și iată Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El. Și răspunzând Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voiești, voi face aici trei colibe; Ție una și lui Moise una, și lui Ilie una. Vorbind ei încă, iată un nor luminos i-a umbrat pe ei și iată glas din nor zicând: Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit; pe Acesta ascultați-L! Și auzind, ucenicii au căzut cu fața la pământ și s-au spăimântat foarte. Și Iisus S-a apropiat de ei și, atingându-i, le-a zis: Sculați-vă și nu vă temeți. Și ridicându-și ochii, nu au văzut pe nimeni, decât numai pe Iisus singur. Și pe când se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: Nimănui să nu spuneți ce ați văzut, până când Fiul Omului se va scula din morți.” (Matei 17, 1-9).

Mănăstirea ortodoxă de pe Tabor

Astăzi, pe Muntele Tabor sunt două biserici, cea ortodoxă cu hramul „Sf. Prooroc Ilie” și cea franciscană. În secolul al IV-lea, pe platoul din vârful muntelui, Sfânta Împărăteasă Elena a ridicat o biserică în cinstea Schimbării la Față a Mântuitorului.

Actuala biserică ortodoxă, unde se află și maici române, a fost reconstruită în anul 1911. Ea aparține Patriarhiei Ierusalimului și este considerată prima mare ctitorie românească din Țara Sfântă.

Pe latura de nord-vest a platoului se află grotta lui Melchisedec, în apropierea muntelui Tabor fiind locul în care Avraam s-a întâlnit cu preotul Melchisedec. ❖

DE ZIUA SF. TEODORA DE LA SIHLA AM PRIMIT MOAȘTELE SF. PAISIE DE LA NEAMȚ

7 august 2014. O zi pe care noi, enoriașii Parohiei Șerban Vodă, o ținem bine minte, pentru că este ziua în care, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Mitropolit Teofan, părintele paroh Dinu Pompiliu a primit o părtică din moaștele Sf. Cuv. Paisie de la Neamț pentru a le aduce într-o altă „casă” decât cea a Măn. Neamț, adică în Parohia Șerban Vodă.

În același an, pe 20 mai, odată cu sfințirea raclii Sfântului Domnitor Martir Constantin Brâncoveanu, dar și a Sfântului Ioan Iacob Hozevitul, a fost sfințită în Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Reședința Patriarhală, de către Preafericitul Patriarh Daniel și frumoasa raclă pregătită pentru moaștele Sfântului Paisie. Ea a fost lucrată cu un an în urmă prin grija preoților și enoriașilor noștri, la loc de cinste fiind familia Crângașu. Cu numai o zi înainte, pe 19 mai 2014, la Mănăstirea Neamț, moaștele întregi ale Sfântului Cuvios Paisie fuseseră puse într-o raclă de mare preț și așezate spre cinstire în biserica unde Cuviosul își are mormântul din 1794.

A mai durat două luni și jumătate până când toate formalitățile au fost făcute, iar Părintele paroh Dinu Pompiliu a obținut binecuvântarea Preafericitului Patriarh Daniel pentru a primi un fragment din moaștele ocrotitorului nostru.

Momentul atât de mult așteptat de noi a avut loc în data de 7 august 2014, chiar de Hramul Mănăstirii Sihăstria, Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla. La acel hram a luat parte și părintele Dinu Pompiliu, Sfânta Liturghie fiind oficiată de 4 ierarhi și 52 de preoți și diaconi. Și tot în acea zi, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, i-a înmănat părintelui Dinu Pompiliu un „Hrisov”, în care se spune:

„Teofan, din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, am oferit această părtică din cinstitele moaște ale Sfântului Cuvios Paisie de la Neamț bisericii parohiei „Șerban Vodă” din București.

Aceasta s-a făcut cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la solicitarea PC Pr. Paroh Dinu Pompiliu.

Așezăm legământ ca această părtică din cinstitele moaște să fie păstrată întregă în biserica parohiei „Șerban Vodă” din București, care îl are ca ocrotitor pe Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț.

Dat în Reședința Mitropolitană din Iași în anul Mântuirii 2014, luna august, ziua 7, de pomenirea Sfintei Cuvioase Teodora de la Sihla. (semnătura) Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.”

Iar mai apoi părintele Dinu a ajuns la Mănăstirea Neamț unde părintele stareț, arhimandritul Benedict Sauciu, i-a încredințat cu multă evlavie un fragment din moaștele Sfântului Cuvios Paisie de la Neamț. Tot în acel an au mai plecat părticele din moaștele Cuviosului și la Schitul Sfântul Ilie din Athos, schit înființat de Cuviosul Paisie în anul 1757,

și la Mănăstirea Noul Neamț din Basarabia (azi în zona transnistreană), înființată în 1864 de către ucenicii Sfântului Paisie din Mănăstirea Neamț, sub conducerea starețului Andronic Popovici.

Și poate că nu este întâmplător faptul că am primit moaștele Sfântului Paisie chiar de praznicul Sfintei Cuvioase Teodora de la Sihla, căci amândoi au trecut prin mănăstirea Vărzărești din ținutul Vrancei: Sfânta s-a închinoviat aici aproximativ pe la anii 1680, iar Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț a stat aici puțină vreme cu ucenicii săi în anul 1763, când s-a întors de la Athos.

Dacă noi românii am așteptat aproape 220 de ani până când moaștele Sfântului Cuvios Paisie de la Neamț au fost dezgropate (23 septembrie 2013) și ne-am putut închina la ele, sperăm că vom trăi și ziua când de la Kiev, din Lavra Pecerska, se vor întoarce în țară, spre a se odihni în biserica închinată ei la Sihăstria, și moaștele Cuvioasei Teodora de la Sihla. Știm că moaștele sale se află din 1856 la Kiev. Iată că, peste timp drumurile celor doi sfinți s-au mai intersectat odată, căci ucraineanul Paisie Velickovski a învățat la Academia de la Kiev, și și-a aflat sfârșitul pământesc la Mănăstirea Neamț, unde a și rămas pentru totdeauna. Iar moaștele Cuvioasei Teodora de la Sihla, trăitoare pe meleaguri nemțene, au ajuns pe tărâm ucrainean, despre ele neștiind nici astăzi dacă se mai află la Lavra Pecerska sau în altă parte. ❀

SFÂNȚA CUVIOASĂ TEODORA DE LA SIHLA

S-a născut pe la jumătatea secolului al XVII-lea, în satul Vânători - Neamț, din părinți binecredincioși și iubitori de Dumnezeu. Tatăl său, Ștefan Joldea Armașul, avea dregătorie ostășească, fiind paznic al Cetății Neamțului și armaș, adică făuritor de arme. Mama sa se îngrijea de cele pentru casă și de buna creștere, în frică de Dumnezeu, a celor două fiice, Teodora și Marghiolița, ultima plecând de tânără la Domnul.

Fericita Teodora a fost căsătorită de către părinți, împotriva voinței ei, cu un tânăr evlavios din Ismail. Neavând copii, cei doi, dorind să-I urmeze lui Hristos, s-au învoit să îmbrățișeze viața monahală. Fericita Teodora a fost tunsă în monahism la Schitul Vărzărești - Vrancea, iar după doi ani și soțul ei s-a călugărit în Schitul Poiana Mărului, primind numele de Elefterie.

După câțiva ani, năvălind turcii în părțile Buzăului, au dat foc Schitului Vărzărești. Atunci toate surorile din obște s-au retras în munții Vrancei. La fel și Cuvioasa Teodora împreună cu stareța ei, schimonahia Paisia, a cărei ucenică era. Acolo se nevoiau singure, acoperite de mâna lui Dumnezeu, în post și rugăciune, răbdând tot felul de încercări.

După moartea stareței Paisia, fericita Teodora, în urma unei descoperiri dumnezeiești, s-a retras în părțile Neamțului, pentru a se nevoi în pădurile neumblate din jurul schiturilor Sihăstria și Sihla. Cu binecuvântarea ieroschimonahului Varsanufie, egumenul Sihăstriei, fericita Teodora a fost încredințată duhovnicului Pavel, care a dus-o în pustie, în apropierea Schitului Sihla, sfătuind-o să rămână acolo până la moarte, dacă va putea răbda asprimea vieții pustnicești. Un sihastru milostiv i-a oferit chilia sa, care se afla aproape de schit și de peștera care îi poartă numele. Acolo s-a nevoit Cuvioasa cu bărbăție mulți ani, departe de lume. Doar Cuviosul Pavel din Sihăstria, duhovnicul ei, o cerceta din când în când, o mărturisea și o împărtășea cu Sfintele Taine.

Răposând fericitul duhovnic Pavel, Cuvioasa Teodora a rămas cu totul singură, nimeni neștiind locul și aspra ei nevoie. În timp hainele ei s-au rupt, iar hrana ei era doar măcriș, fructe de pădure și alune. A dobândit Cuvioasa darul rugăciunii de foc și al facerii de minuni.

Năvălind iar turcii, au ajuns și la peștera Sfintei Teodora, iar ea s-a rugat lui Dumnezeu s-o scape din mâinile lor. Prin minune, s-a crăpat stânca din

fundul peșterii, izbăvind-o de moarte pe fericita. În această peșteră s-a nevoit Sfânta Teodora în ultimii ani ai vieții sale. Rugându-se neîncetat lui Dumnezeu, fața i se lumina, iar trupul i se ridica de la pământ, asemenea Sfintei Maria Egipteanca. Păsările cerului îi aduceau fărâmituri de pâine de la trapeza schitului Sihăstria, iar apă bea din scobitura unei stânci din apropiere.

Ajungând Sfânta Teodora aproape de sfârșitul vieții și cunoscând că o cheamă Hristos la cereștile locașuri, se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu să-i trimită un preot ca s-o împărtășească. Egumenul Sihăstriei a observat că păsările duceau fărâmituri spre Sihla și a trimis doi frați să vadă unde se duc. Ajungând frații noaptea lângă peștera Sfintei Teodora, au văzut-o cum se ruga cu mâinile înălțate spre cer, învăluită în lumină ca de foc. Cuvioasa i-a chemat pe nume și le-a cerut o haină ca să se acopere și i-a îndemnat să-i aducă un duhovnic s-o împărtășească.

Călăuziți de o lumină cerească, frații au mers repede la schit și dimineața au adus la peșteră pe ieromonahul Antonie și ierodiaconul Lavrentie, cu Sfintele Taine. După ce Sfânta Teodora și-a făcut cuvenita spovedanie și și-a destăinuit viața, a primit dumnezeieștile Taine și, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate, și-a dat duhul în mâinile Lui. Apoi părinții au îngropat sfântul ei trup în peșteră.

În anul 1830, familia domnitorului moldovean Mihail Sturza, care a reînnoit Schitul Sihla, a așezat moaștele ei în raclă de preț și le-a depus în biserica schitului. Iar în anul 1856 se

spune că familia Sturza a dat Mănăstirii Pecerska din Kiev sfintele ei moaște în schimbul unor veșminte preoțești și arhiereste. Iarăși, se spune că moaștele Cuvioasei Teodora, sub numele de Teodora sau Teodor din Carpați se află la Lavra Pecerska. În anul 2009 am fost la Kiev și la Lavra Pecerska. Am căutat-o pe sfânta noastră și nu am găsit-o în cele două peșteri ale mănăstirii. Ghidul nostru, originar din Republica Moldova, locuia de 3 ani în preajma Lavrei. Întrebându-l, mi-a răspuns că și el a căutat-o și nu se află la Lavra Pecerska. Probabil se află la o altă mănăstire din Kiev sau s-ar fi pierdut în vremurile ateiste și în timpul ultimului război mondial. (n.r.)

De curând autoritățile de la Kiev au ajuns la un acord cu UNESCO cu privire la mutarea obiectelor de valoare de la Lavra Pecerska, inclusiv a relicvelor păstrate acolo, în muzee din Europa, precum și la Vatican...

Biserica Ortodoxă Română a canonizat-o pe Cuv. Teodora la 20 iunie 1992, cu zi de prăznuire 7 august. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 6-13 AUGUST 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 6.08	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Schimbarea la Față a Domnului - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 9.08	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 11.08	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 12.08	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 13.08	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 10-a după Rusalii (Vindecarea lunaticului) Utrenia, Sfânta Liturghie